

ЗАКОН
О ПОЛИТИЦИ ДИРЕКТНИХ СТРАНИХ УЛАГАЊА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ

(Неслужбени пречишћени текст)¹

ПРЕАМБУЛА

С обзиром на то: да је Босна и Херцеговина ушла у ново раздобље мира и стабилности; да је Босна и Херцеговина усвојила отворену, слободну тржишно вођену економску политику; да је Босна и Херцеговина одлучна у настојању да промовише, омогући и заштити улагања приватног сектора; да улагања треба да буду подстакнута повољним инвестиционим окружењем; да Устави Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске стварају услове за подстицање страних улагања; да је Босна и Херцеговина чланица Мултилатералне агенције за давање гаранција за улагања, а и страна уговорница у Конвенцији за решавање инвестиционих спорова између држава и држављана других држава; Босна и Херцеговина сматра потребним и примјереним да утврди јасну, транспарентну, предвидљиву и стабилну политику и правни оквир за обезбеђење права повластица и заштите страних улагача.

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Закон о политици директних страних улагања (у даљем тексту: Закон) регулише основне политике и принципе учешћа страних улагача у привреди Босне и Херцеговине.

Члан 2.

У смислу овога закона, употребљени изрази имају следећа значења:

Страни улагач: значи физичко лице које нема стални боравак у Босни и Херцеговини и нема своје главно место пословања у Босни и Херцеговини или правно лице формирано у складу са страним законом које има своју регистровану канцеларију, централну управу или главно место пословања у некој страниој земљи;

¹ Овај неслужбени пречишћени текст садржи: Закон о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 17/98); Закон о измјенама и допунама Закона о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 13/03) – означено **подебљаним словима**; Закон о измјенама и допунама Закона о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 48/10) – означено *косим словима*; Закон о измјенама и допунама Закона о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 22/15) – означено подвученим словима.

Овај пречишћени текст представља неслужбену верзију и на њега се не може позивати у званичне сврхе.

Директно страни улагање значи улагање у новоосновано привредно друштво или улагање у постојеће домаће привредно друштво, као и улагање у новоосновану установу или постојећу установу, које може бити у новицу, стварима и правима."

Страна контрола значи свако улагање у висини оснивачког улога предвиђеног за оснивање привредног друштва или установе у Босни и Херцеговини;

Резидент Босне и Херцеговине: значи физичко лице које има пребивалиште или боравиште у Босни и Херцеговини, запослено или самостално ради или има свој центар економског интереса у Босни и Херцеговини, или неко правно лице конституисано по законима Босне и Херцеговине или ентитета или Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и које има регистровано седиште, централну управу или главно место пословања у Босни и Херцеговини.

Улог: значи власнички интерес који неки улагач поседује у неком предузећу;

Слободно конвертибилна валута: значи свака валута коју тако оквалификује Међународни монетарни фонд;

Ентитети: значи Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска; и

Медијски послови су послови емитовања радијског програма и емитовања телевизијског програма путем земаљске радиодифузије

Пословни субјекат је било које домаће привредно друштво или установа у коју је страни улагач извршио директно страни улагање, укључујући и проширење дијела или цјелине домаћег привредног друштва или установе.

II - ПОСТУПАК ДИРЕКТНИХ СТРАНИХ УЛАГАЊА

Члан 3.

Уколико овим законом није другачије предвиђено, страни улагач има право да инвестира, реинвестира добит из таквих улагања у било који и све секторе привреде Босне и Херцеговине, ~~и то~~ у истом облику и под истим условима дефинисаним за резиденте Босне и Херцеговине и важећим законима и прописима Босне и Херцеговине и Ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(а) Без обзира на политику слободних директних страних улагања у Босни и Херцеговини утврђених у члану 3. овог закона, страни улог у основном капиталу неког пословног субјекта које се бави производњом и продајом оружја, муниције, експлозива

за војну употребу, војне опреме и медијским пословима неће прећи 49% основног капитала у том пословном субјекту.

(б) У случају улагања у секторе који подлијежу рестрикцијама на које се позива у ставу (а) овога члана, страни улагачи морају добити претходну одобрење од надлежног органа у одговарајућем Ентитету.

(ц) У року од 30 дана од дана подношења захтева за одобрење на које се позива у ставу (б) овога члана, надлежни орган у одговарајућем Ентитету ће обавестити подносиоца захтева о својој одлуци. Ако одлука није донесена унутар поменутог крајњег рока, директно страном улагање се сматра одобреним, уколико надлежни орган није подносиоца захтева у писменој форми обавестио о својој одлуци да донешење одлуке одгађа преко рока од 30 дана.

(д) *Ако надлежни орган у ентитету не донесе одлуку у року од 30 дана, рачунајући од дана предаје уредног захтјева за одобрење страног улагања, обавијестиће о томе подносиоца захтјева у наредном року од 30 дана. Одлуку са образложењем о страном улагању надлежни орган је дужан донијети и доставити странци најкасније у року од 60 дана од дана предаје уредног захтјева. Ако таква одлука не буде донесена ни у року од 60 дана, сматраће се да је директно страном улагање одобрено.*

(е) Одобрење директног страног улагања на које се позива у овоме члану је трајно.

(ф) Влада ентитета може донијети одлуку, уколико оцијени оправданим, да улог страног лица код одређених привредних друштава из става (а) овог члана не подлијеже рестрикцији наведеној у ставу (а) овог члана, а све у складу са прописима којим су регулисане ове области.

Члан 5.

(а) Поступак регистрације страних улагања вршиће се у складу са поступком регистрације пословног субјекта у Босни и Херцеговини, њеним ентитетима и Брчко Дистрикту.

(б) Надлежни регистрациони судови дужни су по службеној дужности достављати Министарству спољне трговине и економских односа БиХ податке о регистрованим привредним друштвима са елементом страног улагања у електронској форми.

(ц) Надлежни регистрациони судови достављаће обавјештења о упису у регистар надлежног суда из којих је видљив назив страног улагача, земља оснивача, дјелатност и висина уговореног (уписаног) оснивачког капитала.

(д) Министарство спољне трговине и економских односа БиХ обезбиједиће техничке предуслове за достављање података од надлежних судова.

(е) Босна и Херцеговина, ентитети и Брчко Дистрикт могу објављивати опште податке о страним улагањима, при чему ће поштовати легитимне интересе субјеката о којима се ради и обезбјеђивати да се њихове пословне тајне не откривају.

Члан 6.

(а) У сврхе подстицања и олакшавања директних страних улагања у Босни и Херцеговини, Савет министара Босне и Херцеговине оснива одговарајућу институцију

.(б) И Ентитети могу основати такве институције које ће се бавити промоцијом и потпомагањем улагања сваки на своме територију.

Члан 7.

Ако буду основане, институције на које се позива у члану 6. овога закона сарађују и размењују све потребне информације ради унапређења директних страних улагања у Босни и Херцеговини и остваривања циљева овога закона.

III - ПРАВА, ПОВЛАСТИЦЕ И ОБАВЕЗЕ СТРАНИХ УЛАГАЧА

Члан 8.

(а) У складу са одредбама овога закона, и других закона и споразума Босне и Херцеговине те са законима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, страни улагачи имају иста права и обавезе као и резиденти Босне и Херцеговине.

(б) Босна и Херцеговина, ентитети и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине неће вршити дискриминацију страних улагача у било ком облику, укључујући али не и ограничавајући се на њихово држављанство, седиште односно боравиште, религију или државу порекла инвестиције.

Члан 9.

(а) Опорезивање пословних субјеката из овог закона обављаће се у складу са пореским законодавством Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

~~(б) Да би подстакли страна улагања, Ентитети ће обезбедити да пореско законодавство из става (а) овог члана садржи одлике и стоне које су привлачне за страног улагача. Ентитети ће с времена на време заједнички вршити преглед пореског законодавства да би оно задржало привлачност.~~

~~(ц) Порески режими у два Ентитета ће се руководити следећим начелима: (и) Режими опорезивања предузетништва неће вршити дискриминацију страних и домаћих улагача; и(ии) Ентитети прихватају да је непожељна конкуренција у одобравању олакшица и обавезују се да избегавају такву конкуренцију.~~

Члан 10.

Директно страно улагање биће изузето од плаћања царина и царинских обавеза, уколико другачије није предвиђено одредбама Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 и 76/11).

Члан 11.

(а) Страни улагачи имају право, да ради својих улагања, на територији Босне и Херцеговине отворе рачуне код било које пословне банке у домаћој или слободно конвертибилној валути.

(б) Страни улагачи, имају право да слободно врше конверзију домаће валуте у Босни и Херцеговини у било коју слободно конвертибилну валуту ради плаћања која се односе на њихова улагања у Босни и Херцеговини.

(ц) Страни улагачи имају право да врше трансфер у иностранство, слободно и без одлагања, у слободно конвертибилној валути, добит која настане као резултат њиховог улагања у Босни и Херцеговини, укључујући али и не ограничавајући се на:

(и) добит од улагања остварена у облику профита, дивиденди, камата и других облика ;
(ии) средства која улагачи стекну након делимичне или потпуне ликвидације својих улагања у Босни и Херцеговини, или од продаје имовине, односно власничких права; и
(иии) надокнаду на коју се односи члан 16. овога закона.

(д) Трансакције из ст. (а), (б) и (ц) овог члана у иностранство врше се путем комерцијалних банака по испуњењу свих порезних и других законом прописаних обавеза по основу јавних прихода у Босни и Херцеговини.

Члан 12.

Страни улагачи имају иста права власничка права на некретнинама као и лица која имају држављанство Босне и Херцеговине, односно припадност Босни и Херцеговини. Страни улагачи из једне од држава наследница бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, имају таква права под условом да улагачи који имају држављанство Босне и Херцеговине односно припадају Босни и Херцеговини, имају иста таква права у држави наследници о којој се ради.

Члан 13.

Страни улагачи ће водити пословне књиге и сачињавати финансијске извештаје у складу са међународно прихваћеним рачуноводственим и ревизорским стандардима и начелима као и законима Ентитета.

Члан 14.

Страни инвеститори ће имати право да слободно запошљавају намештенике из иностранства уколико није одређено другачије законима у Босни и Херцеговини о раду и усељавању.

Члан 15.

- (а) Страни улагачи ће поштовати законе и прописе Босне и Херцеговине и Ентитета.
- (б) Ограничења која се примењују на домаћа улагања у области јавног поретка (l'ordre public), јавног здравства и заштите околине ће се једнако примењивати на директна страна улагања.

Члан 16.

- (а) Страна улагања неће бити национализована, експроприсана или реквирирана, те подвргнута мерама са сличним последицама изузев у јавном интересу и у складу са важећима законима и подзаконским актима и уз плаћања примерене накнаде.
- (б) Таква ће се надокнада сматрати примереном ако је адекватна, ефективна и брза.
- (ц) Разрада стандарда за надокнаду у случају национализације, експропријације, реквизиције или сличних мера које се помињу у ставу (а) овога члана биће у складу с међународним стандардима и биће прописани у подзаконским актима из члана 21. овога закона.

IV - РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Члан 17.

Спорови везани за страна улагања решаваће се у надлежним судовима у Босни и Херцеговини, осим ако се заинтересоване стране не уговоре неку другу процедуру којом ће се ти спорови решавати, укључујући али и не ограничавајући се на домаће или међународно мирење или арбитражу.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

- (а) Овај закон ступа на снагу осмога дана од датума његовог објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.
- (б) Службена гласила Ентитета ће истовремено објавити овај закон.

Члан 19.

(а) На дан ступања на снагу овога закона, одредбе закона и прописа који се односе на директна страна улагања у Босни и Херцеговини, а које су супротне или нису у сагласности са овим законом ће престати да важе без повреде права и повластица које су страним улагачима дата и обавеза које су им наметнуте по основу ранијих закона и прописа.

~~(б) Без обзира на одредбу из става (а) овога члана, постојећи страни улагач може у писаној форми да обавести надлежни орган у одговарајућем Ентитету у року од (120)~~

~~дана након ступања овога закона на снагу да жели да се на њега примењују одредбе овога закона.~~

Члан 20.

Права и повластице дати страним улагачима и обавезе које произилазе из овога закона не могу се укинути нити поништити ступањем накнадно донесених закона и подзаконских аката на снагу. Уколико су такви накнадно донесени закони подзаконски акти повољнији за стране улагаче, они имају право да бирају режим који ће бити меродаван за њихово улагање.

Члан 21.

Босна и Херцеговина и Ентитети ће, у подручјима своје одговарајуће надлежности, донети подзаконска акта која се односе на provedбу овога закона у року од 60 дана од дана ступања овога закона на снагу. Ти подзаконски акти ће бити објављени у „Службеном гласнику БиХ“ и службеним гласилима Ентитета, а ступиће на снагу осмога дана од дана њиховог објављивања у наведеним службеним гласилима.

Члан 22.

Ентитети и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине су одговорни сваки на својој територији за provedбу овога закона.

Члан 23.

Босна и Херцеговина, ентитети и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине морају у потпуности сарађивати да би се остварили циљеви политике утврђени овим законом и подузимати све мере да обезбеде испуњење обавеза које произлазе из овога закона.

Члан 24.

У случају сукоба, одредбе међународних споразума и уговора у којима Босна Херцеговина представља једну од страна имају јачу правну снагу од одредаба овога закона.

ЗАКЉУЧАК

Представнички дом и Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на седници одржаној 18. маја 1998. године усвојио је Закон о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини у истоветном тексту кога је у складу са својим овлашћењима према Анексу 10. Општег оквирног мировног споразума за Босну и Херцеговину и члана XI Бонског документа на привременим основама донио 11. марта 1998. године господин Царлос Њестендорп, Високи представник за Босну и Херцеговину. Закон и сви пратећи прописи донесени у складу са овим законом

примењују се од дана ступања на снагу Закона о политици директних страних улагања у Босни и Херцеговини, објављеном у „Службеном гласнику БиХ“, број 4/98.

“Службени гласник БиХ” број 13/03

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавит ће се у службеним гласилима ентитета и "Службеном гласнику Брчко Дистрикта".

“Службени гласник БиХ” број 48/10

ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 5.

До остваривања техничких услова за успостављање електронског система размјене информација надлежни регистрациони судови ће Министарству спољне трговине и економских односа БиХ достављати копију Рјешења о упису пословног субјекта у судски регистар привредног друштва са елементом страног улагања.

Члан 6.

Права и повластице дати страним улагачима и обавезе које произлазе из овог закона не могу се укинути нити поништити ступањем на снагу накнадно донесених закона и подзаконских аката.

Члан 7.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

“Службени гласник БиХ” број 22/15

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".